

Digital Rights Management brzdí prodej hudby

Koupili byste si na stahovací platformě jako iTunes písničku za 99 centů, kdyby měla následující omezení?

ano ne

DRM	14,3 %	85,7 %
Vodoznak	57,5 %	42,5 %
Bez DRM	78,8 %	21,2 %

Zdroj: www.zukunftsmusik.net

UŽ BRZY BEZ DRM

Osvobozená hudba

Po dlouhá léta se hudební průmysl choval ke svým zákazníkům jako k pirátům. Nyní přichází obrat: „Major Label“ EMI prodává hudbu bez DRM, tedy nechráněnou proti kopírování.

Tom Baur & Niels Held, Michal Černý, michal.cerny@vogelburda.cz

■ Ještě před pár měsíci by to znělo jen jako zbožné přání: šéf Applu a věrozvěst iTunes Steve Jobs vyzval hudební průmysl, aby opustil „správu digitálních práv“ (Digital Rights Management – DRM) neboli ochranu proti kopírování. Podle něj je DRM nedostatečně transparentní, příliš restriktivní a obecně nepřívětivá k uživateli – a pirátskému kopírování tak jako tak nezabrání.

Brzy se ukázalo, jak velký vliv šéf neúspěšnějšího webového hudebního obchodu má: jako první ze čtyř největších hudebních vydavatelství se u on-line prodané hudby vzdalo protikopírovací ochrany EMI. Přitom jeho katalog obsahuje i takové popové hvězdy, jako je třeba Robbie Williams nebo Rolling Stones.

První a celosvětově největší internetový hudební obchod, který nabídku EMI šíří mezi zákazníky, je samozřejmě iTunes od Applu. Startovní výstřel zazněl na společné tiskové konferenci v Londýně, kde tento úmysl oznámili ředitel EMI

Eric Nicoli a CEO Applu Steve Jobs – a už v květnu se prodávaly songy od EMI bez DRM.

Dogma tedy padlo – avšak nová svoboda s sebou přinesla také jednu nevýhodu: nechráněná hudba je dražší. Zatímco totiž skladby s protikopírovací ochranou nadále stojí 99 centů, za písničku bez DRM požaduje Apple 1,29 eura; dříve zakoupené skladby je možné za 30 centů „upgradovat“. Aby Apple svým zákazníkům vyšší ceny

alespoň trochu osladil, sází na koncepci „Premium“: namísto dosavadních 128 kb/s kóduje nechráněnou hudbu od EMI v kvalitě 256 kb/s. Zda však zákazníci budou zdvojnásobení datového toku vnímat jako přednost, to se musí teprve ukázat. Zatímco ne každý je totiž schopen zlepšení zvuku vůbec slyšet, dvojnásobné spotřeby paměti si nejspíš povšimnou všichni – nechráněných skladeb se pak do mobilního přehrávače vejde jen polovina.

Hudba bez DRM: Stará a dobrá myšlenka se stává realitou

Microsoft prostřednictvím svého internetového obchodu Zune Marketplace také prodává hudbu, ta ale prozatím běží jen na jeho vlastním přehrávači Zune. Irene Nadlerová, tisková mluvčí německého Microsoftu, však Chipu nechtěla potvrdit oznámení svých amerických kolegů; v tamních médiích se totiž objevila zpráva pocházející od činitelů odpovědných za Zune o probíhajících jednáních s EMI a dalšími firmami.

Tyto firmy, mezi nimi například koncern Warner, však zatím mnoho zájmu neprojevují. Ba naopak – ředitel Warneru Edgar Bronfman nemá o počínání konkurenčního EMI valné mínění: „I nadále sázíme na DRM, abychom tak chránili práva svá i našich umělců.“ Je to tedy stále strach před pirátským kopírováním, který velké bossy hudebního průmyslu dohání k takovým výrokům. Přitom jsou tyto obavy neopodstatněné, jak si myslí i Petr

I tady bude brzy hrát hudba

NÁHRADA IPODU
Jakmile začne iTunes prodávat písničky bez DRM, budou je moci přehrávat všechny přístroje podporující formát AAC.

Osvobození hudby nepřinese víc pirátství

Proč se firma Apple rozhodla nabízet hudbu nechráněnou DRM?

Vzhledem k tomu, že u nás v České republice nefunguje internetový obchod iTunes, příliš se k tomu vyjadřovat nemůžeme – jedná se spíše o globální záležitost, kterou si řídí společnost Apple sama. Nicméně hlavním důvodem je, že jakákoli ochrana přináší pro uživatele svým způsobem nepohodlí. Uživatel je omezen ve způsobu, jakým může hudbu používat, v tom, kolikrát si může hudbu zkopírovat, a podobně.

Jestliže se má nějakým způsobem elektronická distribuce těchto médií rozvíjet, bariér by mělo být co nejméně. Tak aby to pro uživatele bylo zajímavé a atraktivní. Což vlastně, pokud se používají nějaké striktní DRM systémy, není.

Domníváte se, že DRM ochrana vlastně ani nezabraňuje pirátskému kopírování?

Nemyslím si, že by to nějakým způsobem zabraňovalo pirátskému šíření. Pirátské kopie mohou vzniknout i z běžně distribuova-

ných děl, co se týče hudby, ta může vzniknout z běžného klasického audiocédéčka.

Některé legální služby stahování hudby v České republice ovšem DRM ochranu používají.

Ano, musejí používat technologii DRM, protože jinak by s nimi hudební vydavatelství smlouvy o distribuci nepodepsala. DRM systémů je několik druhů a jsou vázány na určité typy souborů. Internetové obchody, které v ČR v současné době fungují, používají obvykle

DRM technologie založené na bázi Microsoftu, souborů pro Windows Media Player, a z tohoto důvodu je není možné použít třeba přímo v přehrávači iPod. Krok, který v současnosti udělal Apple společně s hudebním vydavatelstvím EMI, znamená posun vpřed, protože jde svým způsobem o osvobození souborů elektronické hudby, tak aby s ní uživatel mohl nakládat, jak sám uzná za vhodné. Prodejní statistiky nijak nenasvědčují tomu, že by tento způsob distribuce nějak více prohloubil pirátství.

Němeček z Applu: „Nemyslím si, že by DRM nějakým způsobem zabraňovala pirátskému šíření, pirátské kopie mohou vzniknout i z běžně distribuovaných děl, z klasického audio CD.“

Nová ochrana proti pirátskému kopírování: Vodoznak

Opuštění DRM však automaticky neznamená zelenou pro nelegální kopírování, jak ukazuje i příklad internetového obchodu Finetunes. Ten své „empétrojky“ opatřuje digitálními „vodoznaky“, které kdykoli umožňují identifikaci kupce, aniž by mu však přinášely jakákoli omezení. Metoda se u uživatelů, jak zjistil Jochen Strube, setkává s poměrně příznivým přijetím – hudbu s vodoznakem by akceptovalo zhruba 60 % kupujících. „A naše průzkumy ukazují, že po skladbách chráněných DRM by sáhlo jen 14 % kupujících,“ dodává.

Zbývá ještě otázka audioformátu. Firmě EMI je jedno, který formát se prosadí. To je dobrá zpráva pro Apple – podle vlastních vyjádření koncern zůstane u formátu AAC, nástupce MP3. Písničky zakoupené u iTunes Store se pak teoreticky dají reprodukovat i každým mobilním přehrávačem. Ovšem, jak bylo řečeno, teoreticky. V praxi tento formát totiž zvládá jen málo přístrojů: kromě přenosných přehrávačů, jako jsou videowalkmany firmy Sony, budou v budoucnu umět přehrávat songy od iTunes hlavně mobily, například značek Nokia a Motorola. Zda se k tomuto trendu připojí i výrobci přenosných hudebních přehrávačů, to zatím není jasné. Tak třeba Sandisk ještě Chipu nebyl schopen dát žádné vyjádření, Creative dokonce uvedl, že zatím na trh žádné přístroje schopné číst AAC neuvede.

Snad i proto se Steve Jobs cítí v bezpečí: „Nemám pocit, že by propojení mezi iTunes a iPod bylo ohroženo.“ Neboť, jak alespoň Jobs sebevědomě argumentuje, Apple má nejlepší přehrávač a nejlepší hudební obchod.

Info: www.apple.com, www.emigroup.com